

พระราชบัญญัติ

การลิกไนต์

พ.ศ. ๒๕๐๓

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ตั้งวาลย์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

เป็นปีที่ ๑๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งการลิกไนต์

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่าง-
รัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตรา
พระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
การลิกไนท์ พ.ศ. ๒๕๐๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นใน-
ส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้ง
กับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การลิกไนท์” หมายความว่า การลิกไนท์ซึ่งจัดตั้งขึ้น
ตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการลิกไนท์

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการการลิกไนท์

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของการลิกไนท์
รวมทั้งผู้ว่าการ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติ
นี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราช
บัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้งการลิกไนท์ ทูน และเงินสำรอง

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “การลิกไนท์”
มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) ผลิตและจำหน่ายลิกไนท์
- (๒) ผลิต จัดส่ง และจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์
- (๓) ผลิตและจำหน่ายวัตถุดิบจากลิกไนท์หรือโดยอาศัย
ลิกไนท์หรือพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์
- (๔) ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่เป็นประโยชน์
แก่การลิกไนท์
- (๕) ร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ข้างต้น

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๗ การผลิต จัดให้ได้มา จัดส่ง และจำหน่าย
พลังงานไฟฟ้าลิกไนท์เป็นกิจการสาธารณูปโภคและให้อยู่
ภายใต้บังคับของกฎหมายอันว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๘ ให้การผลิตลิกไนท์เป็นนิติบุคคล และให้มีอำนาจ
ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในเขตท้องที่ซึ่งการผลิตลิกไนท์เห็น
สมควร เว้นแต่การจัดส่งและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้มี
อำนาจดำเนินการในเขตท้องที่จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน
จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดตาก ทั้งนี้ จนกว่าการไฟฟ้าอันนี้
จะได้ขยายกิจการไปถึงจังหวัดนั้นๆ ส่วนในจังหวัดอื่น ๆ ให้มี
อำนาจดำเนินการในเขตท้องที่ตามที่จะได้มีพระราชกฤษฎีกา
ระบุไว้

มาตรา ๙ โรงผลิตพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์ สวิทช์ยาร์ด
รวมทั้งระบบการส่งพลังงานไฟฟ้าและอุปกรณ์ของสิ่งดังกล่าว
ไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องโอนให้แก่การไฟฟ้าอันนี้ ตามกฎหมาย
ว่าด้วยการไฟฟ้าอันนี้

ในกรณีที่การไฟฟ้าอันนี้ได้ขยายกิจการไปถึงเขตท้องที่
จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัด
ตาก ให้การผลิตลิกไนท์โอนระบบการส่งพลังงานไฟฟ้าและอุปกรณ์

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๑

อันเกี่ยวกับการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าในเขตท้องที่จังหวัดนั้นๆ ให้แก่การไฟฟ้าชั้นอื่นโดยมีค่าตอบแทนตามความเป็นธรรม

มาตรา ๑๐ ให้การลิกไนท์ตั้งสำนักงานใหญ่ในจังหวัดพระนคร และจะตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนชั้น ๓ ที่อื่นใดก็ได้

มาตรา ๑๑ ให้โอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิทรัพย์สิน หนี้สิน และความรับผิดชอบจากรัฐกิจอันเป็นขององค์การพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์ให้แก่การลิกไนท์

มาตรา ๑๒ ให้การลิกไนท์มีอำนาจกระทำกิจการต่างๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) สร้าง ซ่อม จัดหา รับโอน จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม และดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ และความสะดวกต่างๆ ของการลิกไนท์

(๒) ซ่อม จัดหา เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน ถูกรวมสิทธิ์ ครอบครอง จำหน่าย หรือดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินใดๆ

(๓) ดำเนินการวางแผนงานที่จะทำใหม่หรือขยายเพิ่มเติมภายในเขตท้องที่ตามมาตรา ๘

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

(๔) ภายใต้บังคับมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าอันซี พ.ศ. ๒๕๐๐ กำหนดประเภท ขนาด และมาตรฐานของโรงผลิตพลังงานไฟฟ้า เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและหลักเศรษฐกิจ รวมทั้งวางนโยบายและควบคุมการผลิตพลังงานไฟฟ้าของการลิกไนท์

(๕) กำหนดประเภท ขนาด และมาตรฐานของโรงผลิตวัตถุเคมี เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและหลักเศรษฐกิจ รวมทั้งวางนโยบายและควบคุมการผลิตลิกไนท์ และวัตถุเคมีของการลิกไนท์

(๖) ภายใต้บังคับมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนดอัตราราคาขายพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์

(๗) กำหนดอัตราราคาขายลิกไนท์ และวัตถุเคมี และค่าบริการและความสะดวกต่าง ๆ ของการลิกไนท์

(๘) จัดระเบียบเกี่ยวกับวิธีชำระราคาและค่าบริการและความสะดวกตาม (๖) และ (๗)

(๙) จัดระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของการลิกไนท์ และ

(๑๐) กู้ยืมเงิน หรือลงทุน

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๑๓ ทูบของการลิกไนท์ประกอบด้วย

(๑) เงินที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินที่จ่ายให้ภายหลัง เพื่อดำเนินงานหรือขยายกิจการเป็นคราว ๆ ภายในวงเงิน หนึ่งร้อยล้านบาท และ

(๒) ทรัพย์สินและสินทรัพย์ที่ได้รับโอนตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๔ ทรัพย์สินของการลิกไนท์เท่าที่เกี่ยวกับโรง-ผลิตพลังงานไฟฟ้า สวิตช์บอร์ด รวมทั้งระบบการส่งพลังงาน ไฟฟ้าและอุปกรณ์ของสิ่งดังกล่าว ย่อมไม่อยู่ในความรับผิดชอบ แห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๕ ให้การลิกไนท์ได้รับยกเว้นจากการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และให้ทรัพย์สินทั้งหลายซึ่งนำเข้ามาจากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการสร้างและประกอบเป็นโรงผลิต พลังงานไฟฟ้าลิกไนท์และโรงผลิตวัตถุเคมีจากลิกไนท์ หรือ โดยอาศัยลิกไนท์หรือพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์ ตลอดจนสวิตช์-บอร์ด สายส่งสำคัญสูง สับสแตชัน และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการ ผลิตและส่งพลังงานไฟฟ้าหรือวัตถุเคมีดังกล่าว รวมทั้ง เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์สำหรับทำการเปิดเหมือง และ ขุดขนลิกไนท์ ได้รับยกเว้นจากการเสียภาษีศุลกากร

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และพนักงาน
 คู่มือหน้าที่ปฏิบัติกิจการตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘
 หรือมาตรา ๓๙ เป็นเจ้าพนักงานตามความหมายแห่งประมวล
 กฎหมายอาญา

มาตรา ๑๗ เงินสำรองของการลิกไนท์ ให้ประกอบด้วย
 เงินสำรองเพื่อขาด เงินสำรองค่าเสื่อมราคา และเงินสำรองอื่นๆ
 ตามแต่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

มาตรา ๑๘ ให้การลิกไนท์เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคาร
 ตามระเบียบของคณะกรรมการซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก
 คณะรัฐมนตรี

หมวด ๒

การกำกับ การควบคุมและการบริหาร

มาตรา ๑๙ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดย-
 ทั่วไปซึ่งกิจการของการลิกไนท์ และเพื่อประโยชน์ในการนี้
 จะสั่งให้การลิกไนท์ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือ
 ทำรายงานขบถก็ได้

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่การลิกไนท์จะต้องเสนอเรื่องไปยัง คณะรัฐมนตรีตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ นำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการของการลิกไนท์คณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการการลิกไนท์" ประกอบด้วยประธาน กรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินหกคน ทั้งนี้รวมผู้ว่าการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและ กรรมการ

มาตรา ๒๒ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ กรรมการ และผู้ว่าการ จะต้องเป็นผู้สัญชาติไทย และต้องมี ความรู้และความชัดเจนเพียงพอเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจ การไฟฟ้า วิทยาศาสตร์ วิศวกรรม การเศรษฐกิจ การเงิน หรือกฎหมาย

มาตรา ๒๓ ผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้อง ห้ามมิให้เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับการลิกไนท์ หรือ ในกิจการที่กระทำให้แก่การลิกไนท์ ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรง หรือโดยทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ใน-

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

การลงทุนโดยสุจริตในบริษัทที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่น
ว่านี้ หรือได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

(๒) เป็นพนักงาน นอกจากผู้ว่าการ

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๘ และมาตรา ๔๓ ให้
คณะกรรมการอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่ว
ไปซึ่งกิจการของการลิกไนต์ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) วางข้อบังคับเกี่ยวกับการต่าง ๆ ตามความใน
มาตรา ๑๒

(๒) วางข้อบังคับการประชุมและการดำเนินกิจการของ
คณะกรรมการ

(๓) วางข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การ
ถอดถอน ระเบียบวินัย และการลงโทษพนักงาน

(๔) วางข้อบังคับว่าด้วยระเบียบปฏิบัติงานของการ
ลิกไนต์

(๕) กำหนดอัตราราคาขายพลังงานไฟฟ้าลิกไนต์ และ

(๖) กำหนดอัตราเงินเดือนพนักงาน

อัตราราคาขายดังกล่าวใน (๕) ให้กำหนดในอัตราอัน
สมควรเพื่อให้มีรายได้เพียงพอ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

(ก) สำหรับรายจ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงาน รวมทั้ง ดอกเบี้ย ค่าเสื่อมราคา กองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่น ๆ เพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานและครอบครัว และ โบนัส

(ข) สำหรับการชำระหนี้สินเท่าที่จำนวนเงินเพื่อการชำระนั้นเกินกว่าจำนวนที่จัดสรรไว้เป็นค่าเสื่อมราคา และสำหรับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการจัดหาสินทรัพย์ใหม่แทนสินทรัพย์เดิม และ

(ค) ที่จะจัดให้มีเงินสำรองเพียงพอสำหรับเป็นเงินสำรองเผื่อขาด และเป็นค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่อันจำเป็นในการขยายกิจการและลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบตามความใน มาตรา ๔๔

ข้อบังคับว่าด้วยระเบียบปฏิบัติงานที่คณะกรรมการวางขึ้นตามความใน (๔) นั้น ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจผู้ว่าการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕ ให้ประธานกรรมการและกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ดำรงตำแหน่งสืบ แต่สำหรับกรรมการนั้น ในวาระ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

เริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสองปี ให้ออกจากตำแหน่งกิ่งหนึ่ง โดยวิธีจับสลาก ถ้าจะแบ่งออกให้ตรงเป็นกิ่งหนึ่งไม่ได้ เศษของกิ่งหนึ่งให้ปิดทงเสีย

ประธานกรรมการและกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ จะแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการและกรรมการอีกก็ได้

มาตรา ๒๖ ประธานกรรมการและกรรมการย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระตามความในมาตรา ๒๕ เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๒ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓

ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการเข้าแทน แล้วแต่กรณี ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๗ ประธานกรรมการและกรรมการย่อมได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด,

เลข ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้ว่าการ

ให้ผู้ว่าการได้รับเงินเดือนตามที่คณะกรรมการกำหนด และขอยกเว้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก หรือคณะกรรมการให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่อง ไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนสมรรถภาพ มติให้ผู้ว่าการออกจากตำแหน่งต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด นอกจากผู้ว่าการ

การแต่งตั้ง การกำหนดเงินเดือน และการให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรานี้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๕ ผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ต้องห้ามมิให้แต่งตั้งเป็นผู้ว่าการ หรือถ้าเป็นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่แล้ว ก็ให้พ้นจากตำแหน่งไป

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับการลิกไนต์ หรือในกิจการที่กระทำให้แก่การลิกไนต์ ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่น
ว่านั้น

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

(๒) เป็นข้าราชการประจำหรือผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง
หรือ

(๓) เป็นผู้ไม่อาจทำงานได้เต็มเวลาให้แก่การลิกไนท์
ทั้งนี้เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะมีมติยกเว้นเป็นกรณีพิเศษ

เฉพาะราย

มาตรา ๓๐ ผู้ว่าการเป็นผู้บริหารกิจการของการลิกไนท์ให้
เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด และมีอำนาจ
บังคับบัญชาพนักงานทุกตำแหน่ง

ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการจัดการและ
ดำเนินงานของการลิกไนท์

มาตรา ๓๑ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้
ว่าการเป็นผู้กระทำการในนามของการลิกไนท์ และเป็นผู้
กระทำการแทนของการลิกไนท์ และเพื่อการนี้ผู้ว่าการจะมอบ
อำนาจให้ตัวแทนของการลิกไนท์ที่ได้ตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๐ หรือ
บุคคลใด ๆ ปฏิบัติกิจการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้อง
เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้

ในกรณีที่ข้อบังคับซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ตามมาตรา ๒๔ วรรคท้าย กำหนดว่านิติกรรมใดผู้ว่าการจะ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

ทำได้ก็แต่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการก่อน บรรดา
นิติกรรมที่ผู้ว่าการทำขึ้นโดยมิได้รับความเห็นชอบดังกล่าว
ย่อมไม่ผูกพันการลิกไนท์ เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๓๒ ผู้ว่าการมีอำนาจ

(๑) บรรลุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อนชั้น ลดชั้นเงินเดือน
หรือตัดเงินเดือน และกำหนดเงื่อนไขในการทำงานของ
พนักงาน ทั้งจะต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้
แต่ถ้าพนักงานเช่นว่านั้นเป็นพนักงานชั้นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ
หรือผู้อำนวยการฝ่ายต่าง ๆ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะ
กรรมการก่อน และ

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของการลิกไนท์
โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้

มาตรา ๓๓ เมื่อผู้ว่าการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วย
เหตุใดเหตุหนึ่ง ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนหนึ่งขึ้น
เป็นผู้ทำการแทนผู้ว่าการชั่วคราว และให้นำมาตรา ๒๕ มาใช้
บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้ทำการแทนผู้ว่าการมีอำนาจและหน้าที่อย่างเดียวกับ
ผู้ว่าการ เว้นแต่อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าการในฐานะกรรมการของ
การลิกไนท์

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๓๔ ประธานกรรมการ กรรมการ และพนักงาน
อาจได้รับโบนัสตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๓

การสร้าง และบำรุงรักษาระบบการส่ง และการ

จำหน่ายพลังงานไฟฟ้า

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษา
ระบบการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า เช่น สายส่งสํักย์-
สูง สายส่งสํักย์ต่ำ เสา สับสเตรชั่นและอุปกรณ์ต่างๆ ให้
พนักงานมีอำนาจที่จะใช้สอยหรือเข้าครอบครองอสังหา-
ริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใดๆ ซึ่งมีใช้เขตสถาน
ของเอกชนเป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็น
สำหรับการสำรวจระบบการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า
และการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบ
การส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า และ

(๒) ให้นำเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง
อสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าภายในเวลาอันสมควร

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง อสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่น เนื่องจากการกระทำของ พนักงานดังกล่าว ในวรรคแรก บุคคลเช่นว่านั้นย่อมเรียก ค่าทดแทนจากการลิกไนท์ได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ ถึงจำนวนค่าเสียหาย ให้มอบข้อพิพาทให้แก่อนุญาโตตุลาการ วินิจฉัย โดยให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหา-
 ริมทรัพย์เพื่อใช้ในระบบการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า
 ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหา-
 ริมทรัพย์ เว้นแต่ที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในมาตรานี้

เพื่อประโยชน์แห่งการลิกไนท์ จะออกพระราชกฤษฎีกา
 กำหนดเขตบริเวณที่ดินที่คิดว่าจะต้องเวนคืนไว้ก่อนก็ได้

ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุ

- (ก) ความประสงค์ที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
- (ข) เจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ และ
- (ค) กำหนดเขตบริเวณที่ดินที่คิดว่าจะต้องเวนคืน

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

ให้มีแผนที่หรือแผนผังแสดงเขตบริเวณที่ดินที่คิดว่าจะต้องเวนคืนแนบท้ายพระราชกฤษฎีกานั้น แผนที่หรือแผนผังดังกล่าวนี้ให้ถือเป็นส่วนแห่งพระราชกฤษฎีกา

ที่ดินในเขตเทศบาลไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามมาตรา

พระราชกฤษฎีกาเช่นว่านี้มีอายุสองปีหรือตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้น แต่ต้องไม่เกินกว่าห้าปีแล้วแต่จะเห็นว่าจำเป็นเพื่อทำการสำรวจที่ดินที่เจาะจงต้องเวนคืนนั้น

พระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามมาตรา ให้มีผลในทางกฎหมายเสมือนเป็นพระราชกฤษฎีกาออกตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ทุกประการ

มาตรา ๓๓ ในการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ให้การลิกไนต์มีอำนาจเดินสายส่งศักดิ์สูง หรือสายส่งศักดิ์ต่ำไปได้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ๆ หรือบ่กหรือต่งเสา สับสแตชันหรืออุปกรณ์ต่างๆ ลงในหรือบนพื้นดินของบุคคลใด ๆ ในเมื่อพื้นดินนั้นไม่ใช่พื้นดินอันเป็นที่ตั้งโรงเรือน

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

ให้การลิกไนท์ที่มีอำนาจกำหนดบริเวณที่ดินที่เดินสายส่ง
 ศักย์สูง โดยมีความกว้างจากเส้นแนวศูนย์กลางเสาสายส่ง-
 ศักย์สูงด้านละไม่เกินสี่ห้าเมตร แล้วแต่ศักย์ของสายส่ง-
 ศักย์สูง เป็นเขตปลอดภัย ในบริเวณเขตปลอดภัยนี้ให้การ-
 ลิกไนท์มีอำนาจรอกอนโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น
 หรือตัดฟัน ต้น กิ่ง หรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลอย่างใดๆ ได้
 โดยต้องจ่ายค่าทดแทนในการใช้ที่ดินและในการรอกอนหรือ
 ตัดฟัน แล้วแต่กรณี ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองด้วยจำนวน
 เงินอันเป็นธรรม เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้ได้รับ
 ประโยชน์คุ้มค่าในการกระทำนั้นอยู่ด้วย ในกรณีที่ไม่สามารถ
 ตกลงกันได้ในจำนวนเงินค่าทดแทน ให้นำความในวรรคท้าย
 ของมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับ,

เมื่อได้มีการชดใช้ค่าทดแทนแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง
 ดังกล่าวแล้วก็ดี หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเต็มใจไม่รับ
 หรือไม่มีสิทธิรับค่าทดแทนก็ดี ต่อไปในภายหน้า ผู้ใดจะมา
 เรียกร้องค่าทดแทนอีกมิได้

ก่อนที่จะดำเนินการดังกล่าวข้างต้น ให้การลิกไนท์แจ้ง
 เป็นหนังสือ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง
 ทราบ เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นอาจยื่นคำร้อง

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

แสดงเหตุที่ไม่สมควรทำเช่นนั้นไปยังคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๘ ในบริเวณเขตปลอดภัยตามมาตรา ๓๗ ให้การลิกไนท์จัดทำเครื่องหมายแสดงเขตไว้ และห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นหรือปลูกต้นไม้หรือพืชผลอย่างใด ๆ ขึ้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากการลิกไนท์เป็นหนังสือ ในการอนุญาตนั้นจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นหรือต้นไม้หรือพืชผลอย่างใด ๆ ที่ปลูกขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากการลิกไนท์ การลิกไนท์มีอำนาจรื้อถอนหรือตัดฟันโดยไม่จำเป็นต้องชดใช้ค่าทดแทน

มาตรา ๓๙ พนักงานอาจเข้าไปในสถานที่ของบุคคลใด ๆ เพื่อตรวจ ซ่อมแซมหรือแก้ไขระบบการส่งพลังงานไฟฟ้าในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันภัยอันตรายเป็นการด่วนในเวลาหนึ่งเวลาใดก็ได้ เมื่อได้แจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบก่อนแล้ว

มาตรา ๔๐ ในการกระทำกิจการต่าง ๆ ตามความในมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ พนักงานจะต้องพยายามมิให้เกิด

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

ความเสียหาย แต่ถ่าเกิดความเสียหายขึ้น การลิกไนท์จะต้อง
รับผิดชอบเพื่อความเสียหายนั้น

มาตรา ๔๑ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของการลิกไนท์หรือ
พนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามความในมาตรา ๓๕
มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๓๙ จนก่อให้เกิดความ
เสียหายแก่การลิกไนท์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๔

ความสัมพันธ์กับรัฐบาล

มาตรา ๔๒ ในการดำเนินกิจการของการลิกไนท์ ให้คำนึง
ถึงความปลอดภัย ประโยชน์ของรัฐและประชาชน

มาตรา ๔๓ การลิกไนท์จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก
คณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ได้

- (๑) เพิ่มหรือลดทุน
- (๒) กุ้ยืมเงินครั้งหนึ่งเป็นจำนวนเกินกว่าสามล้านบาท
- (๓) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ หรือ
- (๔) จำหน่ายสินทรัพย์จำนวนเกินกว่าหนึ่งแสนบาทจาก
บัญชีเป็นศูนย์

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๔๔ ให้การลิกไนท์จัดทำงบประมาณประจำปี
งบประมาณ แยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุน
ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ
ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๔๕ รายได้จากการลิกไนท์ที่ได้รับจากการดำเนินงาน
ให้ตกเป็นของการลิกไนท์ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามที่
ระบุไว้ในมาตรา ๒๔

รายได้ที่ได้รับในปีหนึ่ง ๆ เมื่อได้หักรายจ่ายดังกล่าวแล้ว
เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

แต่ถ้ารายได้มีจำนวนไม่พอสำหรับรายจ่ายดังกล่าว นอก-
จากเงินสำรองที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๔ และการลิกไนท์ไม่สามารถ
หาเงินจากทางอื่น รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่การลิกไนท์เท่าจำนวน
ที่ขาด

มาตรา ๔๖ ให้การลิกไนท์ทำรายงานปีละครั้งเสนอนายก-
รัฐมนตรี กล่าวถึงผลงานในปีที่ล่วงแล้วของการลิกไนท์ และ
คำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการ และ
แผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

หมวด ๕

การร้องทุกข์และการสงเคราะห์

มาตรา ๔๗ ให้พนักงานมีสิทธิร้องทุกข์เกี่ยวกับการลงโทษ
ได้ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้

มาตรา ๔๘ ให้การเลิกในที่จัดให้มีกองทุนสงเคราะห์ หรือ
การสงเคราะห์อื่น ๆ เพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานในการ
เลิกในที่และครอบครัวในกรณีพ้นจากตำแหน่งประสบอุบัติเหตุ
เจ็บป่วย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การจัดให้มีกองทุนดังกล่าวในวรรคหนึ่ง การกำหนด
ประเภทของผู้ที่พึงได้รับการสงเคราะห์จากกองทุน และหลัก-
เกณฑ์การสงเคราะห์ ตลอดจนการจัดการเกี่ยวกับกองทุน ให้
เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้

ข้อบังคับดังกล่าวในวรรคสอง ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๖

การบัญชี การสอบและการตรวจ

มาตรา ๔๙ ให้การเลิกในที่วางและรักษาไว้ซึ่งระบบ-
การบัญชีอันถูกต้อง แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ เป็น

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

กิจการไฟฟ้า กิจการวัตถุเคมี และกิจการลิกไนท์อย่างอื่น
มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ และมีสมุดบัญชีลงรายการ

(๑) การรับและจ่ายเงิน และ

(๒) สินทรัพย์และหนี้สิน

ซึ่งแสดงการทำงานที่เป็นอยู่ตามจริงและตามที่ควร ตามประเภท
งาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นเหตุที่มาของรายการนั้น ๆ

มาตรา ๕๐ ทุกปี ให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงิน-
แผ่นดินเป็นผู้สอบและตรวจบัญชี รวมทั้งการเงินของการ
ลิกไนท์

มาตรา ๕๑ ผู้สอบและตรวจบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพ-
สมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่างๆ ของการลิกไนท์ เพื่อ
การให้มื่ออำนาจสอบตามประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน
และผู้อนชงเป็นผู้แทนของการลิกไนท์

มาตรา ๕๒ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลของการสอบ-
บัญชีเสนอคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับจากวัน
สิ้นบัญชี และให้การลิกไนท์โฆษณารายงานประจำปีของปี
ที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไร

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

ขาดทุนซึ่งผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว ภายในหนึ่งร้อย
ห้าสิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ
เนื่องจากองค์การพลังงานไฟฟ้าตึกไนท์ได้เจริญก้าวหน้าไปแต่เป็นอัน
มากและมีทางที่จะขยายกิจการให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น เช่น การผลิตวัตถุดิบ
และปุ๋ยจากตึกไนท์ แต่การกระทำเช่นนี้ย่อมขัดต่อวัตถุประสงค์ของการ
พลังงานแห่งชาติ ซึ่งองค์การพลังงานไฟฟ้าตึกไนท์ตั้งกักอยู่ เพื่อให้
กิจการขององค์การพลังงานไฟฟ้าตึกไนท์ได้ดำเนินก้าวหน้าไปในขอบเขต
ที่กว้างขวางเท่าที่องค์การพลังงานไฟฟ้าตึกไนท์จะสามารถทำได้ เพื่อ
ส่งเสริมพัฒนาการของประเทศ สมควรมีกฎหมายจัดตั้งการตึกไนท์
ขึ้นเป็นเอกเทศ